

Budgetforlig for budget 2021 og overslagsårene 2022-2024

Samtlige 25 byrådsmedlemmer bag budgetforlig i Billund Kommune

Et enigt byråd står bag budgetforlig 2021 i Billund Kommune, der bl.a. sikrer midler til familie og anbringelsesområdet samt handicap og psykiatriområdet. Samtidig skærpes fokus på økonomistyringen.

En forligskreds bestående af Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Konservative og Lars Hansen har tirsdag den 15. september 2020 indgået forlig omkring Billund Kommunes budget for 2021-2024.

Forligspartierne er enige om, at aftalen er indgået under forudsætning af, at kommunerne under ét overholder aftalen mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi for 2021. Såfremt det ikke er tilfældet, vil parterne genoptage forhandlingerne og søge at medvirke til, at kommunerne under ét er i stand til at overholde aftalen.

Budgetaftale i Billund Kommune - et solidt udgangspunkt for fremtiden

Billund Kommune er ikke som landets øvrige 97 kommuner.

Med LEGO som lokomotiv er det lokale erhvervsliv et kardinalpunkt for vækst, udvikling og et stærkt økonomisk fundament i Billund Kommune. Det kommunale indtægtsgrundlag målt pr. indbygger er i topklasse, og giver kommunen nogle helt enestående muligheder for at investere i fremtiden på et økonomisk ansvarligt grundlag.

Det fundament skal vi værne om og håndtere med ansvarlighed samt de nødvendige prioriteringer. Selvfølgelig gennem vedvarende udvikling og vækst på tværs af vores kommune og med et blik for, at den gode økonomi også skal udnyttes og være til gavn og glæde for alle – også i fremtiden. Billund Kommune har gennem de seneste mange år fået stor anerkendelse for sin erhvervsvenlighed. Det skal vi glæde os over, men omvendt ikke hvile på laurbærene. Succesen kommer ikke af sig selv, men ved et stærkt fokus, prioritering og frem for alt et frugtbart samarbejde på tværs af offentlige og private interesser.

De lokale virksomheders succes - såvel lokalt som globalt - gavner os alle i Billund Kommune.

Med denne budgetaftale ønsker forligsparterne med et balanceret budget at sikre et langt bedre grundlag for en nødvendig opstramning af økonomistyringen i Billund Kommune. Det er der behov for, hvis vi fremadrettet skal have råd til at tilbyde vores borgere den bedst mulige service, samtidig med at vi også har mulighed for at investere i fremtiden.

Gennem de seneste mange år har byrådet haft mulighed for at hæve serviceniveauet betragteligt, sideløbende med at der er investeret massivt i de fysiske rammer. Det har været med til at skabe en attraktiv kommune at bosætte sig i og investere i – også for private investorer. Det giver i den grad tro på fremtiden, men også behov for at konsolidere den sunde økonomi, for træerne vokser trods alt ikke ind i himlen.

Økonomi

Med selskabsskatteindtægter i den trecifrede millionklasse, ingen skattefinansierede gældsposter og en meget solid likviditet er det vanskeligt at være økonomisk pessimist på den korte bane. Modsnævningsvis viser de seneste års budgetopfølgninger og regnskaber, at overholdelse af den af KL og regeringen udstukne serviceramme ikke har været efterlevet.

Hverdagen er blevet en økonomistyring, hvor genåbning af budgetaftaler og indefrysning af de midler, som institutioner, skoler, plejecentre mv. har sparet op, har været nødvendige initiativer. En alt for kortsigtet økonomisk krisehåndtering, der ikke bør være nødvendigt i en kommune med den økonomiske form, som Billund er i. Det er vigtigt for parterne at få genskabt roen og trygheden for de decentrale institutioner, således at de kan koncentrere sig om kerneopgaven – at levere kernevelfærd til borgerne i Billund Kommune.

Parterne er derfor enige om i denne budgetaftale at træffe de nødvendige beslutninger og samtidig sende nogle tydelige signaler til de kommende års budgetaftaler.

Budgetrammen skal overholdes

Forligsparterne ønsker at sende et klart signal om, at budgetrammen skal overholdes. Vi ønsker at udvise ansvarlighed – også på landsplan. Derudover

er det afgørende vigtigt, at kommunens ledelse har en fast og realistisk budgetramme at styre efter, hvilket forligspartierne også har en klar forventning om bliver efterlevet.

I budgettet søges der indarbejdet et budgetværn på op til 1 % af servicerammen. Budgetværnet er tiltænkt som en stødpude, så de indefrosne opsparede midler igen kan sættes fri og dermed være med til at skabe den nødvendige ro i den daglige drift. Midlerne afsættes alene for at sikre, at der er plads til, på tværs af hele kommunens økonomi, at der kan ske et nettoforbrug af opsparingen.

Indarbejdelsen af budgetværnet sker kun, hvis der kan opnås adgang til udvidelse af servicerammen ift. den landsdækkende opgave med at overholde servicerammen.

Et realistisk budget som grundlag for en stram økonomistyring

Billund Kommune har i en årrække styret efter forskellige økonomiske principper indenfor servicerammen. En række budgetposter er defineret som "styrbare", hvor over-/underskud overføres til efterfølgende regnskabsår, mens andre budgetposter er definerede som "ikke-styrbare" og har fået eftergivet merforbrug ved regnskabsafslutningen.

Forligsparterne er enige om, at samtlige budgetposter på servicedriftsområdet fra 2021 er omfattet af den samme praksis om overførselsadgang fra det ene budgetår til det andet, og dermed også bliver en del af det styrbare budget. Det er sådan, vi bliver bedømt i budgetloven fra central politisk side, og det er sådan, vi er nødt til at styre vores egen økonomi, hvis vi skal undgå en "stop-and-go" økonomi.

Parterne ønsker med budgetaftalen at rette på op på en række budgetposter, som af forskellige årsager ikke kan forventes at række i 2021 medmindre der tilføres midler. Det drejer sig primært om budget til det specialiserede socialområde – dvs. familie-/anbringelsesområdet samt handicap-/psykiatriområdet. Samlet tilføres der ca. 23 mio. kr. til disse områder.

Herudover afsættes der 1,4 mio. kr. årligt ekstra til vintertjeneste samt 1,3 mio. kr. til socialpædagogisk bistand på skoleområdet.

Parterne er enige om, at afvigelser mellem budgetposter og forventet forbrug herudover skal håndteres indenfor de enkelte udvalgs- og politikområder og de økonomiske rammer, som ligger her. I den forbindelse er parterne opmærksomme

på, at fagudvalgene skal gennemføre de nødvendige servicetilpasninger, efter at budgettet er vedtaget, med de heraf følgende konsekvenser.

For at understøtte råderummet i forbindelse med at foretage de nødvendige servicetilpasninger iværksættes en undersøgelse af de nuværende ressourcetildelingsmodeller med henblik på, at disse skal forbedre budgetfordelingen fremadrettet, samtidigt med at de ledelsesmæssige styringsmuligheder og incitamenter for budgetoverholdelse øges.

Senest i 2. kvartal 2021 fremlægger administrationen forslag til nye ressourcetildelingsmodeller på skole- og dagtilbudsområdet for Byrådet, således at modellerne kan indarbejdes i budget 2022.

For at give rum og plads til arbejdet med forbedret og mere præcis økonomistyring er parterne enige om, at det årlige effektiviseringskrav på 0,5 % udgår fra og med budget 2022.

Forligsparterne anerkender, at medarbejderne løbende yder en meget stor indsats for at indfri byrådets store ambitioner. Parterne er enige om at tage det politiske ansvar for de forandringer, der følger af budgetforliget, således at medarbejderne får de bedste muligheder for at koncentrere sig om kerneopgaven.

Vi passer på likviditeten

Parterne er enige om, at byrådets økonomiske politik er god, og giver det ønskede grundlag for at sikre en stabil og afbalanceret langsigtet udvikling. Derfor skal den også efterleves, og likviditeten skal bruges med ansvarlighed og omtanke.

Selskabsskatterne har gennem en årrække været – og er – Billund Kommunes helt store økonomiske aktiv, og det går stadig rigtig godt for kommunens største selskaber. Men der er også store udsving mellem årene. Efter et forår og en sommer, hvor vi i den grad har oplevet det uforudsete, er det blevet endnu mere tydeligt, at det er nødvendigt at være polstret til at imødegå tider, der er lidt mindre gunstige end forudsat. Usikkerheden omkring skatteindtægterne – ikke mindst selskabsskatteindtægterne - kan blive påvirket væsentligt i de kommende års budgetter, og prognoserne vil under alle omstændigheder være en del mere usikre end vanligt.

Derfor skal Billund Kommunes gunstige likviditet også ses over en årrække, og midlerne skal slå til langt ud i fremtiden.

Nye væsentlige initiativer på driften

Politisk har der været et stort fokus på at modernisere borgerservice i kommunen, og i den forbindelse har der været nedsat en politisk styregruppe med henblik på at præsentere nogle modeller for, hvorledes en moderne borgerservice kunne se ud. Forligsparterne er enige om at afsætte midler til at realisere den model, som indebærer, at der også i fremtiden vil være fysisk borgerservice på Magion i Grindsted og biblioteket i Billund.

Forligsparterne er enige om, at fagudvalget i første halvår af 2021 skal vurdere tilbuddene 10+ og 18+ med henblik på, om der er mere fordelagtige alternativer end de to eksisterende tilbud. Parterne er opmærksomme på at respektere de kontraktlige forpligtigelser, der kan være i den forbindelse. Samtidigt ønsker parterne at få konsekvenserne ved at flytte SSP-indsatsen til ungdomsskoleregi belyst.

Som et led i at optimere brugen af korttids-, rehabiliterings- og aflastningspladserne er parterne enige om at samle korttidspladserne på Sydtoften. Initiativet indebærer en årlig besparelse på 0,8 mio. kr. og kan samtidigt være med til at løfte kvaliteten i indsatsen overfor borgerne.

Der gennemføres en mindre besparelse på udgifterne til medicinbehandling, hvor udvalgte borgere gennem øget brug af hjælp til selvhjælp bl.a. oplæres i selvbehandling. Parterne er enige om at følge effekten af dette initiativ tæt det kommende år.

Som hjemsted for Børnenes Hovedstad er det vigtigt, at kvaliteten i kommunens tilbud til børn er blandt de bedste. Derfor er der også gennem de senere år - budget efter budget - tilført flere ressourcer til bl.a. skole- og dagtilbudsområdet. På dagtilbudsområdet er det sket uden, at taksterne er blevet forøget. Hvis det høje serviceniveau skal bevares, er forligsparterne enige om, at det er nødvendigt at harmonisere forældrebetalingens andelen på dagtilbudsområdet til 24 %. For at undgå for store spring er det aftalt, at takstændringerne på vuggestueområdet skal indføres over de kommende tre år 2021, 2022 og 2023. I forbindelse med takstændringerne er parterne enige om, at der skal foretages en reduktion af det nuværende udvalg af moduler.

Mest muligt for pengene er et stærkt fokus for hele forligskredsen – ikke mindst i et budgetår, hvor der ikke er plads til store udvidelser. På indkøbsområdet har dette fokus resulteret i stadig flere og volumenmæssigt større indkøbskontrakter med det

formål at opnå den absolut laveste pris. Parterne er enige om, at der er vigtige lokale hensyn at varetage i den forbindelse. Derfor er der også enighed om, at institutioner og decentrale enheder skal orienteres om og opfordres til at benytte de muligheder, der er for at anvende andre og mere lokale indkøbskanaler indenfor de indgåede kontrakter.

I forlængelse af den netop vedtagne rusmiddelstrategi er parterne enige om, at den organisatoriske placering af rusmiddelindsatsen bør drøftes. Administrationen kommer med et oplæg med forskellige muligheder til drøftelse i forligskredsen i 1. kvartal 2021.

Forligsparterne er enige om, at der med budget 2021 er behov for at fokusere endnu mere på konsolidering og gennemførelse af allerede besluttede initiativer. En fase, der allerede startede med vedtagelsen af budget 2020, hvor ressourcer til udviklingsaktiviteter blev reduceret. En udvikling, der følges op med dette års budgetaftale, hvor den afsatte årlige udviklingspulje på 1,3 mio. kr. bortfalder.

COVID-19-krisen er langt fra ovre, men i forbindelse med den store nedlukning har mange lidt – i den forbindelse også kultur- og fritidslivet. Det vil ikke være muligt at kompensere alle 1:1, men parterne er enige om, at der er behov for, at dem, der har været hårdest ramt i foreningslivet, kan få en hjælpende hånd. Derfor afsættes der 0,5 mio. kr. i 2021, som Unge- og Kulturudvalget får ansvaret for at fordele, således at de gør mest mulig gavn.

Forligsparterne er enige om, at der er behov for, at Unge- og Kulturudvalget drøfter mulighederne for at styrke de unges muligheder for at få en læreplads.

Anlæg

Hovedopgaven på investeringsoversigten har primært været at sikre plads til det anlægsprogram, der blev aftalt i forbindelse med vedtagelsen af budget 2020. Med visse justeringer er det stort set lykkedes, samtidigt med at nye investeringer er kommet til. Ikke mindst er det lykkedes parterne at sikre, at der fortsat er afsat penge til de store investeringer, der indgik i det forømtalte anlægsprogram.

På skoleområdet gælder det, at renoveringen af Vestre Skole fortsætter efter planerne, og etableringen af en ny skole i Hejnsvig gennemføres som planlagt. Det betyder samtidigt, at parterne er enige om at moderniseringen af Vestre Skole skal

gennemføres, inden der tages stilling til udformningen af de fremtidige idrætsfaciliteter, herunder muligheden for en ny hal.

På dagtilbudsområdet gennemføres den planlagte renovering af Sdr. Omme Børnehave ligeledes. Multicenteret i Sdr. Omme har længe haft et ønske om at renovere omklædningsfaciliteterne, og parterne er enige om at bevilge 4,8 mio. kr. i 2023 og 2024 til dette projekt.

Der arbejdes videre med planerne om etablering af et nyt museum med tilhørende magasin ved Karensminde. Dog således at etableringen af det samlede projekt er udskudt ét år.

For at få mest muligt ud af investeringerne har parterne aftalt at afsætte 5,6 mio. kr. over de kommende tre år til at gennemføre de nødvendige forbedringer af belægninger mm. i forbindelse med, at forsyningsvirksomheder gennemfører gravearbejder på boligvejene i Grindsted.

I forbindelse med etablering af p-pladser på det nye butikscenter syd i Billund er det nødvendigt, at der afsættes 1,1 mio. kr., som indbetales i P-fonden. Et beløb, der geares med et tilsvarende beløb fra de private investorer, der ikke er i stand til at etablere

de nødvendige p-pladser på egen matrikel. Investeringerne i Billund midtby er reduceret, idet behovet forventes aftagende, efterhånden som de enkelte byggerier færdiggøres. Samtidigt er renoveringen af Billund Centeret udskudt til 2024, idet der er behov for, at der udarbejdes en renoveringsplan for centeret.

Forligsparterne er enige om, at Børneudvalget frem mod budget 2022 udarbejder et oplæg til, hvorledes de eksisterende faciliteter på tandsundhedsområdet kan opgraderes.

En robust økonomi – også på den lange bane

Forligsparterne er opmærksomme på det budgetterede likviditetstræk, der vil ske med de prognoser, der er lagt ind i overslagsårene. Selvom prognoserne er usikre, er der en fælles opmærksomhed på, at det ikke er en udvikling, der kan fortsætte, uden der igangsættes større initiativer med det formål at sikre den nødvendige likviditet – også i fremtiden. Forligsparterne er på den baggrund enige om, at kommende budgetprocesser skal tilrettelægges således, at der bliver tilstrækkelig tid og mulighed for at arbejde med initiativer, der kan være med til at fastholde likviditeten på det nuværende niveau, således som det også er forudsat i den økonomiske politik.

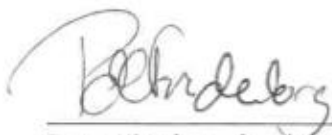
Billund, d. 15.9.2020

Ib Kristensen, Venstre

Annette Lundgaard, Venstre

Peter Hjorth Fredensborg, Venstre

Ann Charlotte G. Vilstrup, Socialdemokratiet

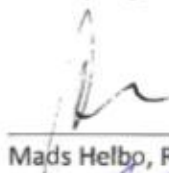
Kris Jensen Skriver, Socialdemokratiet

Arne Spangfort Christensen, Socialdemokratiet

Per Nyhus, Dansk Folkeparti

Mads Helbo, Radikale Venstre

Allan Munk Nielsen, Det Konservative Folkeparti

Lars Hansen, løsgænger